

ייצג פופריי

תולדות | עיונים | הערות

התחזקות | התעוררות | מכתבים

בעניני רביה"ק מברסלב זי"ע

מכתבי מוהרנ"ת - עלים לתרופה, עם מכתבים חדשים והוספות מכת"י
ביאורים וצינונים, הערות והארות

פרשת תבוא [אל הציון]
שנת תשע"ג

יותר מזה תעיין או תזכור מעצמך מה שכתוב שם. ואם יש לך פנאי טוב שתאמר סמוך ליום הכיפורים, או ביום הכיפורים בעצמו, התפלה של התורה הנוראה הזאת [מכאן ראה שהוא ענין גדול לומר התפלות אפילו ביום הכיפורים בעצמו, וכן בשבת ויום, וידוע מה שאמרו ז"ל על כגון דא טופס הברכות כך הוא, ועיין שו"ע סי' רפ"ח לגבי כביה בשבת. אמנם עיין בשו"ת שערי צדיק מכתב כ"א בשם הר"ח ר' אברהם שטערנברג ז"ל, ונהרא נהרא ופשטיה]. והשם יתברך עזרנו שדברנו הרבה מהתורה הזאת בשבת קודש העבר בטעפליק, אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלינו שאנו יודעים מאוצרות סודות נשגבות כאלה, שכל דיבור ודיבור מחיה כל הנפשות שבעולם, אפילו הגרועים ביותר שאין גריעות מהם, כמו שכתוב שם [ע"פ] [ישע"י כו, יט] הקיצו ורננו שוכני עפר וכו' וכו'.

ובל מה שכתבת, שהחיות עצמן בהתורה הקדוש (ליקו"מ ח"א סי' רפ"ב) אומרה לאלהי בעודי (תהלים קד, לג - קמו, ב), שייך גם כן לזה, כאשר תבין בעצמך. מה נאמר ומה נדבר, מה נשיב לה' כל תגמולוהי עלינו, שהחיה אותנו בדורות הללו במטעמים קדושים כאלו, בשבעה משיבי טעם, שיכולים להחיות ולהשיב בהם, שקורין "דער קוויקין", כל הנפשות הנפשות שבעולם, כל החולים והחלושים בחולי הנפש מאד.

בני החיותני בדברייך במה שכתבת שהחיות עצמן בהתורה הזאת, כך הוא המדה, וכך יפה לך.

ומה שכתבת מענין צערך ובלבולייך אין זה חדש אצלי, כי כבר אני יודע שבכל פעם עוברים על האדם דברים שנדמה לו שלא עברו עליו מעולם [עיין לעיל מכתב א' מכתב מוהרנ"ת להבינו ז"ל כי מחמת צער נדמה לו שעדיין לא עבר עליו עת כזה, כאשר שמעתי מפיו הקדוש שנדמה כן בעת הצער עכ"ל]. ובאמת הוא כן שבכל פעם מתחדש על האדם מניעות ובלבוליים שונים, ומזה יוכל להבין כי בוודאי מדה טובה מרובה, ובוודאי אם יתגבר על זה ימשיך על עצמו על ידי זה דייקא התחדשות לטובה, להתחדש בעבודתו.

ואי אפשר להאריך עתה בזה, ועוד חזון למועד אם ירצה ה' לאחר יום הכיפורים הבאה עלינו לטובה. והכל כדאי לטרוח בערב יום כיפור כדי שיצמח מזה לכתוב לך עתה מענין הסלח נא וכו' הנ"ל, ואם נכפול ונאמר אשרינו וכו' אלפים ורבי רבבות פעמים על זה לבד, לא יספיק.

דברי איך הכותב עתה באור היום, ובעל החסד ישבענו בבקר חסדו, ונרננה ונשמחה כל ימינו

נתן מברסלב

סימן צ"א

ברוך השם, יום ו' ערב שבת קודש מחרת יום הכיפורים שם ה' [מוהרנ"ת דייק בכל פעם לקרא בשם "שם ה'" ובלשון אידיש: גאט'ס טאג, עפ"י טעם המבואר בספר"ק ליקו"מ ח"ב סי' ס"ז, ועיין לעיל מכתב ג"ט] תקצ"ג לפ"ק.

אהובי בני חביבי מכתבך קבלתי בערב יום הכיפור אחר חצות, והגדלתי השמחה על אשר החייתי אותך בדברי, כי מאת ה' היתה לשלוח לך אגרת או, ואחר כך נתעכב ולא נסע ר' בעריש חתן ר"ש [מוזכר גם לקמן מכתב צ"ט, ולא נתברר לי מיהו] כאשר יספר לך מוסר כתב זה, ואמרת בלבי מה זאת, אפשר צריכין לשלוח אגרת הזאת אחר יום הכיפורים, אחר כך קודם תפלת שחרית הודיעו לי בבהלה פתאום שישלחו לטולטשין מהנגידים, וזרזתי עצמי לשלוח לך המתנה בזמנה, ברוך השם אשר עזרנו עד כה.

בעת אין פנאי כלל, כי עדיין אני מעוסף בטלית ותפילין דרבינו תם, רק תראה לחקור היטב אודות אתרוגים קרפיריר [קורפו הוא עיר קטנה סמוך למדינת יון (גריכנלאנד), ונהגו ליטול משם אתרוגים, שנקראו אצל הכל "אתרוגי קארפו". האתרוגים מעיר הזה היו מפורסמים בהידור ובגידול נאה, והרבה מגדולי ישראל היו מהדרין ליקח משם אתרוגים, וגם מוהרנ"ת לקח כ"מ"פ משם אתרוג, וע"ע לקמן מכתב רס"ט "ת"ל יש לי אתרוג נאה ומהודר וכשר קארפיריר מן המובחרים". וכן נהגו הרבה חסידים בערי גאליציע כגון חסיד ראפשיץ וכדומה (עיין מנהגי ראפשיץ), ועיין בשו"ת בית אפרים (חאו"ח סי' נ"ז) שהאריך בכשרות אתרוגי קורפו. וידוע מש"כ באשל אברהם בוטשאטש (מהר"ת ס"ס תרמ"ח) שהגאון הנודע ביהודה זצ"ל והקדושת לוי זצ"ל ועוד הרבה גדולים היו מברכין על אתרוגים האלו. ובספר חידושי מהרא"ך (חתנו של הגאון בעל חוות דעת זצ"ל) כתב (ח"א סי' תרמ"ח) שזה יותר משבעים שנה אשר כל המדינה לקחו אותו, וכן במדינת גאליציען ורוסיה, וכל גדולי ישראל וצדיקים המפורסם, רבינו מלובלין וכדומה, לקחו אתרוגי אלו, וכן נהג חותני החוות דעת והמגיד מקאונץ שבידכו על האתרוגים אלו עיי"ש.

במשך השנים היו גדולי ישראל שעוררו על כשרות אתרוגי קורפו, עיין שדי חמד' (מערכת ל' כלל קמ"א אות ל"ב), ובפרט אחר שנת תר"ו כמ"ש בשו"ת טוב טעם ודעת (מהר"ק סי' קע"א) להגאון רבי שלמה קלוגער זצ"ל, וכן בשנת תרל"ז עיין באריכות בשו"ת נפש חיה (סי' ב' - ד'), אמנם הרבה חסידים ואנשי מעשה המשיכו בדרך עליהם ולא פיקפקו כלל על כשרותם כמ"ש בספר חיים וברכה (סי' קע"ב), וכ' בשו"ת מנחת אלעזר (ח"ג סי' ע"ז) בשם אביו הגה"ק

בית המדרש "חסידי ברסלב"

רחוב טאלסטאדוע 5, אומאן אוקריינא

מודעה משמחת

הננו מתכוננים בעזרת השם יתברך בשנה הזאת להרחיב גבולי הקדושה, ולהקים "שאטאר" גדול מקום רחבת ידיים, בחצר בית מדרשינו בעיר הק' אומאן יצ"ו להתפלל ביחד בימי ראש השנה ושבת תשובה, להזוכים להתקבץ אצל הקיבוץ של רבינו הק', וגם ישמש למקום תורה ותפלה להציבור החשוב, ושיכיל בקרבו מאה וששים (160) מקומות לבית מדרשינו.

הרוצה לרשום עצמו לשכור מקום
יפנה: לוועד הממונה לשכור מקומות
ר' מאיר מרדכי בערקאוויטש ני"ו
– ר' יצחק זאב שווארטיץ ני"ו
1.347.486.2523

או לגבאי ביהמ"ד
ר' נחמי' שווארטיץ ני"ו
845.248.1259

ויפה שעה אחת קודש כדי שנוכל לסדר
את כל הקהל הקודש כפי רצונם הטוב

מאמר משיב נפש

צ"ד

שאלות על חסידות ברסלב ומקורות מספרי קודש

מאת אחד הרבנים שליטי"א

סימן י"א: יושב בסתר עליון

שואל: אם הוא באמת כן כאשר דברת, כי יש כאן דבר נפלא ונורא מאד יותר ממה שיש במקומות אחרים, ותיקונים נפלאים אשר שאר צדיקים לא הבטיחו על זה, א"כ למה לא ראינו אצל רבותינו הקודמים לפני המלחמה, שכולם יעריצו כ"כ את הדרך הזה, ואצ"ל שהיה מהם כמה וכמה אשר סלדו מזה, עכ"פ למחצה לשליש ולרביע.

ואל תשיבני כי כל דבר טוב וקדושה יש מעט, כמו להבדיל ישראל בין העמים, ויראי ה' בין פורקי עול, ועובדי ה' בין סתם המון עם, ותאמר שכן הוא בזה, שיש מעט חסידי או מעריצי ברסלב בין שאר כלל ישראל. כי שונה הדבר לגמרי, כי הלא הרבים הנ"ל הם אותם שאינם הולכים בדרך התורה, או עכ"פ רק כמצות אנשים מלומדה, אבל כאן המדובר הוא בין יראי ה' וחושבי שמו, ורבותיהם צדיקים קדושים וטהורים שרפי מעלה ממש, אשר עבדו את השם בכל נימי נפשם, ואשר חזו ברוה"ק, והגידו ואמרו מה שראו למעלה בשמים ממש, וא"כ אין לומר עליהם שח"ו נבוכים היו בארץ.

ובאמת זה קשה לי יותר מכל הקושיות, כי הלא המה הם אבותינו ורבותינו אשר מפיהם אנו חיים, ומפיהם חיו אבותינו הקודמים, ואיך נאמר שבדור הזה נתחכמו וראו את החודש, מה שלא ראו אבותינו הקודמים.

וע"כ רק זעיר פה וזעיר שם שמעו והבינו מעט מזה, (ואף אותם הצדיקים שידעו והבינו ומובאים באריכות בספר שבחו של צדיק, עכ"ז כמעט שלא דברו מזה ברבים, ולא כתבו מזה בספריהם), כמו שהעלימו אורו של רשב"י ושל האריז"ל והבעש"ט מהצדיקים שבימיהם, עד הדורות שלאחריהם, אבל כאן נשאר הכל כמו בימיו של רבינו, עד זמנינו אלה עכשיו ממש, וכמו שאנו רואים כי גם בין אחינו בני ישראל הספרדים והתימנים ומשאר כל מדינות המלך ממ"ה הקב"ה, שאינם מהחדרים וממדינות שלנו כלל, ושמעו של רבינו לא היה יכול להגיע אצלם עד זמנינו אלה, ועכשיו נתרבים מהם מקורבים לרבינו באופן יוצא מן הכלל ומן הגדר, וכ"ז הוא רמז לקירוב הגאולה בקרוב, שהסוד צריך כמעט להתפרץ מעל כל גדותיו וגדריו, ולכבוש את כל העולם כולו, תחת ממשלתו של הקב"ה, וכמו שאמר רבינו בעצמו (חיי מוהר"ן סי' שני"ד) אם ח"ו לא יבוא משיח במהרה, יהיו העולם מתגעגעים אחר הרבה מאד, וזהו מה שראינו שמכל סוגי אנשים שבכל כלל ישראל, כולם נמשכים אחרים, ומתגעגעים אחריו.

ולך נא ראה מש"כ בחת"ס (החדש בליקוטים בסוף על מס' יומא) מנוהג שבעולם בהתאסף ראשי עם לקבל עליהם רב ומורה, ישאו עיניהם על ההרים הרמים, רבנים גדולים היושבים איש על מקומו, ומהם מבררים אחד מהם עפ"י רוב דיעות בני הקהלה, ואת אשר יבחרו יקרבו אליהם, ועליו יעלה רוח המושל, ובאופן כזה אין מוכח מתוך הענין שהוא חלקו ומנתו מאת ה' מן השמים, כי בחירת בני אדם בידיהם נתן, ואין הקב"ה ית"ש מכריח מחשבות בני אדם, אמנם נראה לפעמים יתאספו ראש עם יחד שבטי ישראל באגודה אחת, ויעזבו ההרים הרמים הרבנים המפורסמים, ויבחרו להם איש אשר לא עמד מעולם במקום גדולים, ולא עלה מורה על ראשו להקרא בשם רב ומורה, וזה לך האות כי ה' נתן מחשבה זו בלב האנשים, ויכתירו את הצדיק לתת כתר המלכות בראשו, וכענין זה אמור לדוד (תהלים קי"ח) אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה, (אז בוודאי) מאת ה' היתה זאת וגו' ע"כ.

וכן הוא בענין הנ"ל, כי אילו בצדיק כזה, שהוא מפורסם בין העדה שלו כל השנים היו כולם מתאספים ונאחזים סביבו, או עדיין אין זו ראייה שהוא מן השמים, רק שהוא בבחירת בני אדם, אבל ענין כזה, שלצדיק אחד ממדינת אוקריינע שלא שמעו מעולם שמו במדינות אחרים, ואף במקומו וסביבותיו דברו וחלקו כל השנים, ועכ"ז נעשה ענין כזה שרבות אלפי ישראל נדבקים בו, ורודפים אחריו כמו אחר החיים ממש, זה סימן כי מאת ה' היתה זאת, ובאמת היא נפלאה בעינינו, למה עד עכשיו היתה כ"כ מוסתרת, ועכשיו נעשה מזה פירסום גדול כ"כ, ובאותו שעה הוא נשאר סוד, שני קצוות בענין אחד, שזה באמת מפלאות תמים דעים, וזה רק כי זה סימן שזה היום עשה ה' נגילה ונשמחה, כי כבר קרוב הוא זמן הגאולה, שאז נגילה ונשמחה בו.

ובביאור הזאת שכתבנו יתבאר כמה דיוקים בגמרא (שבת קל"ח:) וז"ל הגמרא שם, שלח ליה רמי בר יחזקאל לרב הונא, אימא לן איזי הנך מילי מעלייתא דאמרת לן משמיה דרב וכו', חדא בתורה, שלח ליה וכו', אמר רב עתידה תורה שתשתכח מישראל, שנא והפלא ה' את מכותך הפלאה זו איני יודע מהו, כשהוא אומר הנני יוסיף להפליא את העם הזה הפלא ופלא ואבדה חכמת חכמיו ובינת נבוניו תסתתר, הוי אומר הפלאה זו תורה.

ת"ר כשנכנסו רבותינו בכרם ביבנה אמרו עתידה תורה שתשתכח מישראל, שנאמר הנה ימים באים נאם ה' אלקים והשלחתי רעב בארץ וגו' לשמוע את דברי ה', וכתוב ונעו וגו' ישוטטו לבקש את דבר ה' ולא ימצאו, דבר ה' זו הלכה וכו'.

בעל דרכי תשובה וצ"ל שהאריך בשבחה אתרוגי קורפו. שהיו מקובלים דור אחר דור, בכל התפוצות והמדינות, כי הארץ שם מוכשרת ביותר לגדל אתרוגים מהודרים בלי הרכבה עיי"ש, ואכמ"ל, ולא באתי רק להעיר שכן נהגו הרבה חסידים ואנשי מעשה) אם נמצאים הרבה אצליכם, ובאיזה מקח הם, ואם הם כשרים ויפים ומהודרים, הכל תודיעני היום אם אפשר, ועל כל פנים ביום א' בבקר, ואז אודיע לך איך להתנהג, כי הרב דפה [הרה"צ רבי אהרן הרב דק"ק ברסלב, מגדולי תלמידי רבינו"ל, וחבר למוהרנ"ת] כבר קנה אתרוג כשר ונאה קודם יום הכיפורים, ועדיין לא ראתיו ואיני יודע מה לכתוב לך, עד שאראה אותו ואדבר עם הרב מזה, לעת עתה מאליך תבין לחקור היטב בזה, למען תדע מה לכתוב לי, ואז אשיבך אם ירצה ה'.

ומעתה תגיל ותשיש שישועת ה' אשר הפליא חסדו עמנו אשר לא היתה כזאת מימי קדם, מאת ה' היתה זאת היא נפלאת בעינינו, שיזכו אנשים כאלה בדורות האלה לידע מנפלאות נוראות כאלה, שהם סודות נוראות עמוקות מאד מאד, נמשכים ממקור עליון נורא וקדוש מאד, והם נעימים ומתוקים מאד לאוזן שומעת, לאוזן מלין תבחן באמת. ועל כל אלה הם מחיין ומשיבין ומגביהין ומרימין כל החולים וכו' כל הנפשות שבעולם, כל מי שירצה להטות אזנו אליהם, באמת לאמתו ובתמימות, מה נאמר מה נדבר, חזק בני וחזק, הפוך דבריו הקדושים הנוראים מאד, הפוך בהם והפוך בהם, וסיב ובלה בהם, ומהם לא תזוע, שאין לך מדה טובה מהם, כי כלולים מכל התורה כולה שבכתב ובעל פה [עין שיחות הר"ן סי' ר' רבינו"ל אמר שכל תורה ומאמר שאומר יכולים לילך ולעבור בו כל תנ"ך ותורה שבעל פה], ואם אתם צריכין להתחזק לפרש שיחתו בכל יום ולצעוק הרבה ולהתחנן הרבה להשם יתברך, כאשר יודע כל אחד נגעי לבבו ומכאוביו מכבר, ומה שעובר עליו בכל עת בכל יום ובכל שעה, אך ביותר ויתר צריכין להתחזק בשמחה וחדוה, ולהפוך כל מיני יגון ואנחה לשמחה [עין ליקוטי ח"ב סי' כ"א], שכל מה שרוצים להחלישו ולהשליכו ח"ו, על ידי רבוי קלקוליו, צריך להפוך הכל לשמחה, כי הלא אף על פי כן איני מתנגד על האמת על הנחל נובע מקור ח"כמה [עין חיי"מ סי' קפ"ט], וגם אני יודע מדבריו ונפלאותיו דברים קדושים הרבה, שעל כל דיבור ודיבור צריכין לומר אלמלא לא אתינא לעלמא אלא למשמע דא די, ואדרכא כל מה שאני יודע מגריעותי, יותר גדלה ושגבה השמחה ביותר ויותר, שגרוע כזה ידע מקדושה כזה, מנעימות כזה, מנפלאות כאלה וכו', כי לא דבר ריק הוא, מה שהשם יתברך הפליא עמנו בדורותינו אלה.

ובזה אני רואה חסדו וישועתו גם עלי בעוצם פחיתותי, מאחר שעדיין אני זוכר שהצירוף חנוכ"ה מרומז בפסוק סלח נא, ושר' אליעזר ור' יהושע הם בחינת בן ותלמיד וכו' וכו' [ליקוטי ח"ב סי' ד], מי שמע כזאת מי ראה כאלה, כי הלא היה יכול להיות לפי גריעותי שגם אנכי הייתי ח"ו עוסק לקרוע ולכוות זה הספר הקדוש, ועתה אני עוסק ללמדו ולידע מנעימות כזאת המחיה גם אותי, בכל מקום אשר אני שם, מה אשיב לה' כל תגמולוהי עלי, בדרך זה יכולין להחיות את עצמו ולשמח את עצמו בכל עת אפילו אם יעבור עליו מה ח"ו. וגם צריכין לחזק את עצמו לשמח את עצמו על ידי מילי דשטותא [כ"ה בליקוטי ח"ב סי' כ"ה ואפילו על ידי מילי דשטותא, ובחי מוהר"ן סי' תקצ"ג].

מודעה משמחת ובקשה

בהיות שסידרנו כל תלמידי רבינו"ל על סדר הא"ב בסדר יפה אף נעים, וכן יש תחת ידינו מסודר כל תלמידי מוהרנ"ת ז"ל על דרך זה, וכן זכינו בעזרהש"ת לסדר הספה"ק **"עלים לתרופה** - **מכתבי מוהרנ"ת**", עם הערות ובירורים על כל מכתב ומכתב, **בתוספת מכתבים מכת"י**, עד שפנים חדשות בא לכאן.

ולכן הנני פונים בבקשה מאת אנ"ש היקרים, **מי שרוצה לזכות ליתן יד ועזר להדפסת הספרים הקדושים הללו יפנה אלינו**, וזכות הרבים תלוי בו.

ברכת מזל טוב לאנ"ש

מו"ה **יצחק מנשה שטיינפעלד** נ"ו, מקרית יואל
מנהל העורך "עט סופר"
 לרגלי שמחת נישואין אצל בתו הכלה תחי'
 החתונה יתקיים ברוב פאר והדר
 ביום ראשון פרשת נצבים-וילך
 באולם "חיה שרה" סאטמאר, מאנסי ניו יארק
 יזכו להעמיד דורות ישרים ומבורכים, ע"ד ישראל סבא
 ובהתקרבות לרביה"ק, אכ"ר

עס איז געבליבן בעטען צו פארדינגען אין אומאן במשך פון די ימי ראש השנה שנת תשע"ד הבעל"ט

עס איז א גוי'אישע הויז, אויף טאלסטוי גאס, נעבן די בית המדרש "חסידים ברסלב" פון הרה"ח ר' שמשון שווארטץ שליט"א

פאראינטערעסירטע ביטע רופט ר' נחמי' שווארטץ נ"ו 845.248.1259

כוונת ההערות והצינונים בכדי להבין את המכתב הק', וברצונינו בעו"ה להדפיס כל המכתבים עם ההערות כדי לזכות את הרבים, לכן נשמח לקבל באימיל מן הקוראים היקרים "הארות" בין על דברי מוהרנ"ת ובין על דברינו כדי שיצא מתחת ידינו דבר נאה ומתוקן, ויאשר כוונתנו למפרע

למכתבים למערכת, וכן לכתוב מאמרים להופיע בעטען סופר, אן להערות, וכן

מי שברצונו שייגע לו העט סופר על יד האנמעל, יפנה:

CONGHVPRINTING@GMAIL.COM

אן להפעקס: **845.781.6701**

להודיעה על מזל טוב לאנ"ש, יש לשלוח הודעה (עד יום ג' בשעה: 9:00 בבוקר):

שיעורים אויף אידיש אין ספר ליקוטי מוהר"ן!

לימוד ספה"ק ליקוטי מוהר"ן בכל יום

מען קען הערן אויף "אוצרות ברסלב" יעדן טאג א

עמוד בספה"ק ליקוטי מוהר"ן

718-855-2121

געלערנט "אויף אידיש" מיט א קלאהר"ן הסבר, לויט די

מפורשים און לויט ווי עס איז מבואר אין ליקוטי הלכות

חזקו ואמנצו אחיי ללמוד ספריו "בכל יום", ולעין ולחפש בהם למצוא בהם בכל פעם עצות להציל נפשיכם (על"ת מכתב ש"א)